

Katastrofiluontoisten työtapaturmien tutkintajärjestelmä
Työpaikkakuolemantapausten tutkinta

Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto
Bulevardi 28
00120 Helsinki
Puhelin 19251
Saara Vuorio/sa

7.6.1989

1 (2)

3/89 Metsuri jäi moottorisahaa huoltaessaan laukeavan konkelon alle

1. Tapahtuman kuvaus

Metsuri NN työskenteli hakkuupalstallaan, jossa oli pääasiassa kuitupuuta mutta myös jonkin verran tukkipuita. NN oli ryhtynyt kaatamaan n. 18 m pitkää tukkimäntyä. Kaatotyön aikana moottorisaha oli ilmeisesti juuttunut kiinni. Hän oli kuitenkin saanut sahan pois. Mäntyä kaadettaessa se oli jäänyt konkeloon toista mäntyä vastaan. Männyn alla oli ilmeisesti luokille taipuneena pienehkö koivu.

NN oli todennäköisesti yrittänyt laukaista konkeloa puusta tehdyllä kangella. Pitopuuta NN oli jättänyt vain hieman toiseen laitaan.

Tämän jälkeen NN oli siirtynyt huoltamaan moottorisahaa tai mahdollisesti lisäämään polttoainetta moottorisahaan. Hänen huoltopisteensä oli noin 10 m:n päässä konkeloon jääneen männyn tyvestä suoraan kaatumissuunnan alla.

Tuulenpuuska tai jokin muu syy oli irrottanut konkelon, jolloin se oli kaatunut suoraan NN:n päälle. Metsänomistaja löysi NN:n iltapäivällä kuolleena. Hän hälyytti paikalle apua. NN saatiin pois puun alta, mutta hänen hyväkseen ei enää voitu tehdä mitään.

Koulutus ja kokemus

NN oli työskennellyt tällä metsäyhtiöllä n. 9 v. Hänelle oli suoritettu työnopastus v. -84. Metsurin ammattikoulua hän ei ollut käynyt. Ensiapukoulutusta hän oli saanut v. -85.

2. Tapaturmaan vaikuttaneita tekijöitä

Puun kaataminen konkeloon

NN oli sahatessaan mäntyä sahanut melkein kokonaan läpi, mikä aiheutti kaatosuuntauksessa epävakaisuutta, josta johtuen mänty jäi konkeloon.

Männyn jäätyä konkeloon, NN ei ollut onnistunut laukaisemaan konkeloa. Hän oli sitä ilmeisesti yrittänyt, koska kannon läheltä löytyi puusta tehty kanki.

Sahan huolto väärässä paikassa

Kun NN ei ollut saanut laukaistua konkeloa, hän oli siirtynyt huoltamaan sahaa. Sahan huoltopaikka oli valittu väärin siten, että se oli suoraan männyn kaatosuunnassa. Kun tuuli kaatoi konkelon, NN jäi sen alle.

3. Vastaavien tapaturmien torjunta

1. Opastus ja tarkkailu

Metsurien työskentelyä ja työtekniikkaa seuraamalla työnjohtajan tulee varmistua metsurin ammattitaidosta ja pyrkiä poistamaan työnopastuksella havaitut virheet. Metsurien työtapaa tarkkaillessa tulee kiinnittää huomiota sahaustapaan sekä korostaa konkeloitteiden oikeaa laukaisutapaa. Metsureille tulee myös korostaa, että mikäli he eivät saa konkeloa laukaistuksi, on vaaravyöhyke merkittävä eikä vaaravyöhykkeelle saa missään työvaiheessa mennä.

2. Huoltopaikan valinta

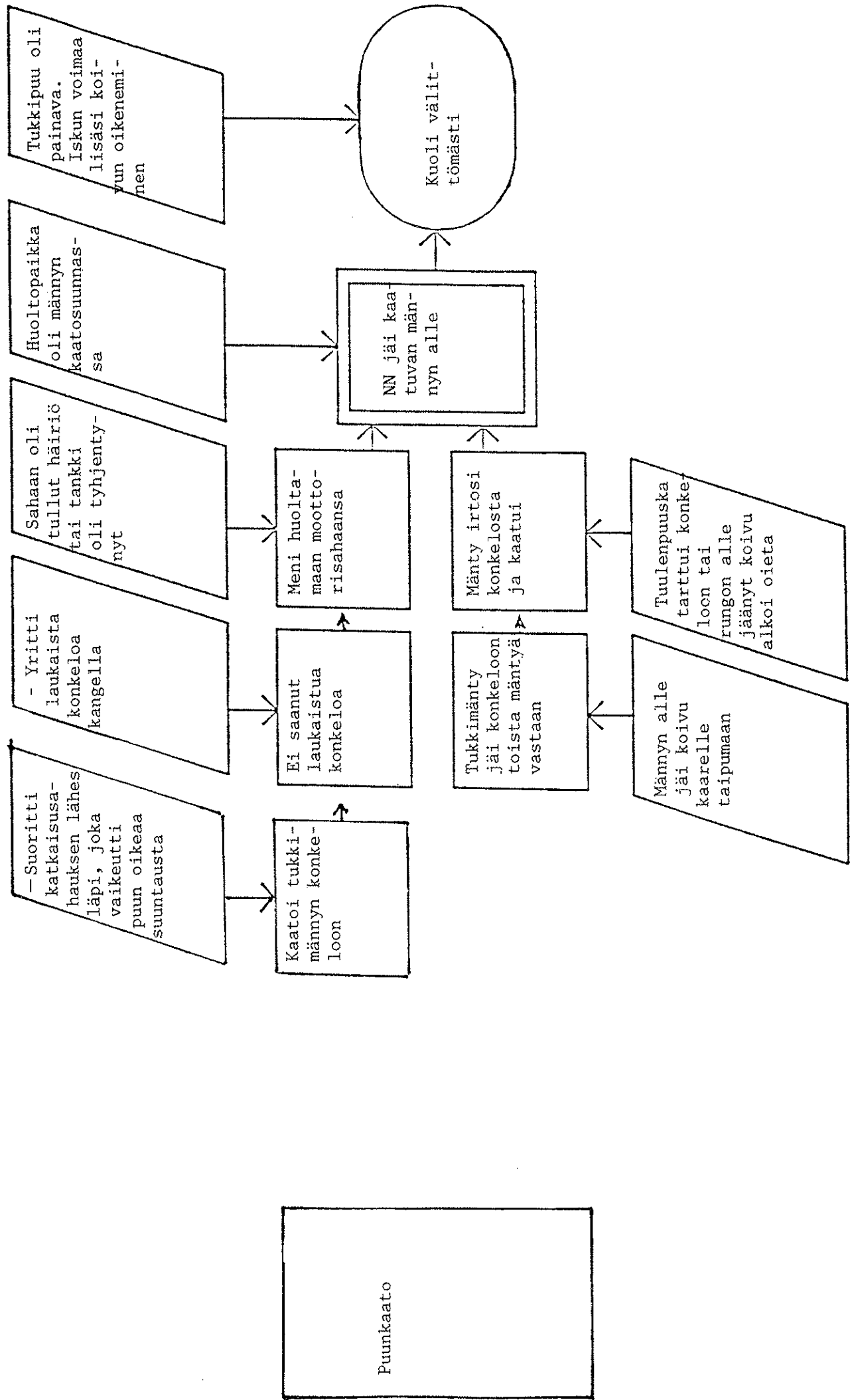
Huoltopaikat metsätöissä tulisi valita siten, että ne eivät sijaitse vaaravyöhykkeellä. Myös tätä asiaa metsureille tulisi korostaa ja tarkkailla metsurin omaksumaa käytäntöä tässä mielessä.

3. Konkeloliinan pitäminen aina mukana

Työntekijällä tulee aina olla konkeloliina mukana kaatotyössä.

Liitteet

- Kaavio tapahtumista ja niissä vaikuttaneista tapaturmatekijöistä
- Kuvaliite

Kuva 1. Puu kuvattuna kannon suunnasta

Kuva 2. Kaatunut mänty ja koivu, joka on ollut luokilla.